

sande, och icke vidtager de i lag föreskrifne försigtighetsmått, göra sig förfallen till straffarbete från 6 månader till 2:ne år efter omständigheterna och ersätta skadan.

Om remiss till vederbörligt Utskott får jag vördsammast anhålla.

Stockholm den 23 Januari 1869.

P. Pettersson.

N:o 100.

Af Herr C. A. Larsson: Om förändrade stadganden rörande sättet och ordningen för tvångsförsäljning af fast egendom.

För flera år sedan väckte jag i Bondeståndet en motion angående närmare bestämmelser i afseende på sättet för fastigheters försäljande å exekutiva auktioner; men afspisades då dermed, att en komité skulle utarbete förslag till vissa ändringar uti intecknings- och utsökningsväsendet inom riket. Emellertid kvarstå ännu alla de olägenheter som länge öfverklagats och som föranledt en otalig mängd rättegångar hvilka kunnat undvikas i fall lagarne varit mera tydliga än nu är fallet. Vid de allra flesta exekutiva försäljningar förekomma tvister dels angående arrenderätt till den utmäta egendomen, dels angående undantagsförmåner eller afsöndringar från densamma, dels ock angående gemensamma inteckningar uti flera fastigheter som kommit i olika egares händer.

Vederbörande exekutorer förklara vanligen, efter handlingarnes flyktiga uppläsande, att med tillträdet kommer att förhållas efter 5 Kap. 8 § Utsöknings-balken och sedermera må spekulanterne se sig om huruvida de få tillträda egendomen i sin helhet, eller om de få nöjas åt ett obetydligt arrende, om de nödgas respektera intecknade afsöndringar eller utgifva betingade undantagsförmåner, äfvensom huruvida en lagfaren afhandling, rörande en del af hemmanets egor, skall åtfölja köpet eller

eller icke. Uti de flesta fall komma tvisterna härom att slitas vid domstolarne, ehuru all rättegång vore öfverflödig, derest vilkoren vid dylika auktioner på förhand bestämdes.

Många fastigheter, som nu slumpas bort till vrakpris, skulle betala sig bättre i fall dylika ovissheter på förhand vore undanröjda, till icke ringa trygghet för så väl säljare som inteckningsegare och inropare. Sedan numera blifvit genom lag bestämdt att fastigheter, som vid en konkursauktion icke uppgå till inteckningarnes fulla belopp, jemväl böra säljas vereöfi nsstämmelse med exsekutionsförfattningarne, är det ännu mera nödvändigt att genom en förnuftig lag bestämma sättet och ordningen för tvångsförsäljningar å fast egendom, hvadan jag tager mig friheten vördsammast anhålla, det Riksdagen ville besluta och hos Kongl. Maj:t underdånigst begära att så skyndsamt som möjligt utfärdades följande lag:

Då fast egendom, i staden eller på landet, försäljes exekutivt, vare sig till följd af utmätning eller konkurs, bör auktionsförrättaren i protokollet intaga alla de vilkor hvarunder försäljningen sker. Är annan än gäldenären i besittning af egendomen, vare sig på grund af hyres- eller arrende-aftal, och är kontraktet härom intecknad, eller har någon erhållit inteckningssäkerhet för besittnings- eller nyttjanderätt till någon del af egendomens tillhörigheter, eller är någon berättigad att njuta undantag eller annan förmån från densamma, då skall, genom särskilda utrop, utrönas, huruvida dylika inskränkningar i egendomens fria disposition verka till hinder för den, som genom äldre inteckningar förvärfvat sig förmånsrätt ur köpeskillingen, att utbetomma sin fordran. Utmärker gravationsbeviset att en eller flera inteckningar blifvit fastställda jemväl uti andra fastigheter, hvilka blifvit gemensamt utmäta eller i konkurs afträdda; och hafva sednare inteckningar uti någondera fastigheten tillkommit, då skall genom olika utrop först utrönas hvad som bjudes för hvardera fastigheten särskildt, och dernäst utropas hela den gemensamt intecknade panten. — Det öfverskott, som härvid uppkommer, repartiseras sedermera efter de summor, hvartill delarne förut uppgått.

Förekommer deremot, vid exekutiv auktion, att annan fastighet, som icke utmätt eller till borgenärer af-

trädd är, häftar för gemensam inteckning, och uppstår brist i liqviden för sednare tillkomna inteckningar; då ega de sednare inteckningarnes egare rätt att, med sina anspråk, vända sig mot egaren till den för en äldre inteckning graverade egendomen, och njute sin fyllnad ur samma egendom till så stort belopp som motsvarar de föregående gemensamma inteckningarne.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

C. A. Larsson,
från Östergötland.

N:o 101.

Af Herr Åke Andersson: Om antagande af taxeringsvärdet såsom grund för fördelningen mellan särskilde delegare i ett och samma hemman af de på hemmanet i dess helhet belöpande utskylder, samt om enahanda grund för väghållningsskyldighetens fördelning mellan kommunen och byalag.

Den tidsenligaste reform, näst representations-reformen, som på senaste ståndsriksdagarne blef genomförd, är onekligen vår nya kommunallag, såsom den rättvisaste grunden för alla kommunala utskylder. Men den hittills gängse metoden, att fördela ett hemmans jordeboksräntor, tionden, rustnings- och roteringsskyldighet, vägunderhållning m. m. fördelas ännu efter vårt föråldrade hemmantalssystem, som i alla hänseenden är numera otillämpligt, enär lika hemmantal af ett och samma hemman som väl vid för flera år tillbaka undergånget laga skifte kunnat, med afseende på rymd och beskaffenhet, haft lika värde, men den större jordrymden som år efter år undergått odlingar och förbättringar, eger derigenom i närvarande tid ända till dubbelt värde emot en annan del med lika åsatt mantal, och med afseende på väghållningsskyldighet, så finnas hemman, som icke ens kan hålla hälften så många dragare, som ett annat med lika åsatt mantal i en och samma kommun, och likväl har sig tilldeladt lika långa vägsträckor.